

Διάλογοι! Θεωρία και πράξη στις επιστήμες αγωγής και εκπαίδευσης

Τόμ. 5 (2019)

Διαγωνισμός συγγραφής μιας ιστορίας για παιδιά μικρής ηλικίας με θέμα τη Θεσσαλονίκη

Μελπομένη Κανατσούλη

doi: [10.12681/dial.22004](https://doi.org/10.12681/dial.22004)

Copyright © 2019, Μελπομένη Κανατσούλη

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Κανατσούλη Μ. (2019). Διαγωνισμός συγγραφής μιας ιστορίας για παιδιά μικρής ηλικίας με θέμα τη Θεσσαλονίκη. *Διάλογοι! Θεωρία και πράξη στις επιστήμες αγωγής και εκπαίδευσης*, 5, 237–240.
<https://doi.org/10.12681/dial.22004>

Διαγωνισμός συγγραφής μιας ιστορίας για παιδιά μικρής ηλικίας με θέμα τη Θεσσαλονίκη

Μελπομένη Κανατσούλη

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Σε μια παλαιότερη εποχή η ικανότητα κάποιου να συγγράφει ιστορίες θα αποδιδόταν στο ταλέντο. Σήμερα, χωρίς να αμφισβητούμε τις έμφυτες δυνάμεις, γνωρίζουμε ότι η δημιουργική πράξη υπάρχει συνδυαστικά και σίγουρα καλλιεργείται. Ο πολυτάλαντος Άρθουρ Κάιςλερ (1905-1983), στο βιβλίο του *Η πράξη της δημιουργίας* (σε μετάφραση Ιωάννας Χατζηνικολή, 1976, εκδόσεις Χατζηνικολή) μιλά για το τρίπτυχο της δημιουργικής διεργασίας. Με άλλα λόγια, ότι το τρισυπόστατο του δημιουργικού ανθρώπου περιέχει χιούμορ-ανακάλυψη-τέχνη. Το λογικό σχήμα παραμένει το ίδιο και στις τρεις περιπτώσεις, όμως αυτό που αλλάζει είναι το συγκινησιακό. Δηλαδή, κατά τον Κάιςλερ πάντα, το κωμικό κρύβει μια επιθετικότητα, η λογική του επιστήμονα δεν δεσμεύεται από συγκινήσεις άρα είναι ουδέτερη, η ποιητική εικόνα εμπνέεται από ένα θετικό είδος συγκίνησης. Σε ένα πραγματικά δημιουργικό πνεύμα, οι τρεις αυτές υποστάσεις είναι αλληλένδετες και φυσικά και αυτές τροφοδοτούνται ή μπορούν να εξελιχθούν, να καλλιεργηθούν ακόμη περισσότερο.

Από την άλλη, για να περάσουμε και στη συγγραφή βιβλίων για παιδιά, έχει γίνει πάρα πολύ λόγος για το «χρέος» του ενήλικου συγγραφέα να γράφει τις ιστορίες του για παιδιά ακολουθώντας τις λογοτεχνικές αρχές και ταυτόχρονα έχοντας στο νου του ότι το κείμενό του θα το διαβάσει ένα παιδί, ένας υπό διαμόρφωση άνθρωπος και ένας λίγο-πολύ αμύητος αναγνώστης. Αυτό το ζυγοστάθμισμα στο κείμενό του, να υπάρχει λογοτεχνικότητα που όμως ανταποκρίνεται στις δυνατότητες του μικρού ηλικιακά ανθρώπου, που μπορεί να του προκαλέσει την έκπληξη, να του διεγείρει τη φαντασία και να τον παρασύρει στη γοητεία της γραφής, είναι που θα κάνουν το συγγραφέα έναν καλό συγγραφέα για παιδιά.

Όταν προκηρύξαμε τον Μάιο του 2019, μεταξύ των φοιτητών του ΤΕΠΑΕ, τον πρώτο διαγωνισμό συγγραφής μιας ιστορίας για παιδιά μικρής ηλικίας με θέμα τη Θεσσαλονίκη, δεν είχαμε πολύ σαφή ιδέα για την ανταπόκριση των φοιτητριών και φοιτητών μας. Οι τρεις που κάναμε την πρόταση (Γαβριηλίδου Σοφία, Κανατσούλη Μέννη, Καρακίτσιος Ανδρέας) ελπίζαμε ή πιστεύαμε ότι τα μαθήματά της Παιδικής Λογοτεχνίας και της Δημιουργικής Γραφής προετοίμασαν το έδαφος ώστε τα νέα παιδιά, οι φοιτήτριες και φοιτητές μας, που είχαν σπίθες δημιουργικότητας αλλά και γνώσεις της ψυχοσύνθεσης του μικρού παιδιού, να βρουν –κυρίως να ψηλαφήσουν– το δικό τους τρόπο έκφρασης. Από τις 20 ιστορίες που πήραμε, οι περισσότερες ήταν ποιοτικές και πάντως προσεκτικά γραμμένες.

Τα ονόματα των φοιτητριών/φοιτητών μας που τόλμησαν να «εκτεθούν» και να εκθέσουν τη δική τους άποψη για τη λογοτεχνία που απευθύνεται σε παιδιά αξίζει να μνημονευθούν· γιατί τους αξίζει ένα μεγάλο μπράβο:

Υπεύθυνος επικοινωνίας: Μελπομένη Κανατσούλη, menoula@nured.auth.gr, Καθηγήτρια, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

1. ΑΝΘΟΓΑΛΙΔΟΥ ΑΜΑΛΙΑ (Ο φανταστικός περίπατος του Κυρίου Σπίθα)
2. ΒΑΣΛΗ ΕΛΙΣΑΒΕΤ (άτιτλο)
3. ΔΑΝΙΗΛ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ (Ταξίδι στο χρόνο με τη μικρή Θεσσαλονίκη)
4. ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ (Θυμάμαι...)
5. ΚΑΡΑΜΑΛΗ ΑΦΡΟΔΙΤΗ (άτιτλο)
6. ΚΑΤΣΙΑΒΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (Θεσσαλονίκη, οι άνθρωποί της)
7. ΜΑΓΓΙΝΑ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ (Ένα μεγάλο σάλτο για το Μάρκο)
8. ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ (άτιτλο)
9. ΜΟΡΕΛΛΑ ΕΛΕΝΗ (Το κοχύλι που ταξίδεψε)
10. ΜΟΣΧΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ (Τι είναι έρωτας, μαμά;)
11. ΜΠΛΙΩΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ (Ο μικρός Γιν και η πεταλούδα)
12. ΝΑΘΑΝΑΗΛΙΔΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (Μια βραδιά στη Θεσσαλονίκη)
13. ΠΑΝΙΔΟΥ ΑΡΤΕΜΙΣ-ΜΑΡΙΑ (Θεσσαλονίκη, όλη μου η ζωή)
14. ΠΑΤΩΝΗ ΕΙΡΗΝΗ 10353 (Θεσσαυτερίκη)
15. ΠΕΤΑΚΑΚΗ ΔΗΜΗΤΡΑ (Οι περιπέτειες των πυγολαμπίδων του Λευκού Πύργου)
16. ΣΑΡΤΑΡΙΔΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ-ΦΩΤΕΙΝΗ (Η Ηλέκτρα και η Νύφη του Βορρά)
17. ΣΠΥΡΟΥ ΜΑΡΙΑ (Ακολουθήσέ με)
18. ΤΖΙΑΛΙΔΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ (άτιτλο)
19. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ (Με τη ματιά της πεταλούδας)
20. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΙΑ (Μια καταστροφή, μια πόλη, μια δυνατή φίλια)

Εξ αυτών, η τριμελής επιτροπή (με μέλη Κανατσούλη Μένη, Καρακίτσιο Ανδρέα, Τσιλιμένη Τασούλα-καθηγήτρια Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας) επέλεξε την ιστορία της ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑΣ: της δόθηκε το βραβείο για την ιστορία της, ΜΕ ΤΗ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑΣ, την οποία έγραψε και εικονογράφησε. Η ιδέα της, για μια πεταλούδα που πετά πάνω από τη Θεσσαλονίκη και παρατηρεί ξεχωριστά μνημεία της πόλης, αποτυπώθηκε με μια ξεχωριστή εικονογραφική ευαισθησία: το υδάτινο ύψος της εικονογράφησης της αναδύει τον θαλασσινό αέρα της πόλης, ενώ η επιλογή των μνημείων –όχι μόνο τα πιο συνηθισμένα και γνωστά– δίνουν ιδιαιτερότητα σε κείμενο και σε εικόνα. Το Μέγαρο Μουσικής, το Πάρκο του Νερού και η Νέα Παραλία, βέβαια ο Λευκός Πύργος, οι πολυσύχναστοι δρόμοι της αγοράς, η Αγία Σοφία, η Πλατεία Αριστοτέλους, η Ερμού με τον γραφικό πωλητή κουλουριών, η οδός Ελένης Ζωγράφου και τα Κάστρα, η εικόνα της νυχτερινής Θεσσαλονίκης παρασταίνουν και συμβολίζουν μια πόλη σύγχρονη που υπάρχει παράλληλα με την πλούσια ιστορία των μνημείων της. Μια πόλη που μιλάει στον κάτοικό της είτε είναι ενήλικος είτε μικρό παιδί. Και αυτό ακριβώς παρουσιάζεται μέσα από την crossover (δια-γενεακή) αφήγηση της Χαράλαμπίδου.

Ακολουθούν τρεις ενδεικτικές σελίδες της ιστορίας της κ. Χαραλαμπίδου.

Εικόνα 1

Εικόνα 2

Εικόνα 3